॥ अथ श्रीसाईसच्चरीत ॥ अध्याय ४५ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरूभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्‌गुरूसाईनाथाय नमः ॥ दळटना दांतें मांडून सहज । जाणें उर्बा दिली स्वचरिताक । कुशळटाय कितली ताची अलोकीक । दाखयलो सन्मार्ग भक्तांक ॥१॥ मोक्ष जो आसता परम पुरुशार्थ । ताचे परसूय गुरूचरण समर्थ । पियेतकूच अशा गुरूचरणांचें तीर्थ । रिगता मोक्ष आपसूक घरांत ॥२॥ केली कृपा गुरून । तरूच भरतलो संवसार सुखान । घडपाचें ना तें येतलें घडून । दाखयतलो पलतड खीणभरांत ॥३॥ जालें जरी इतलें चरीत । कथा सांगल्यात त्यो भोव संकलीत । साईंची ती अगाध कीर्त । कितली ती हांवें वर्णुची ॥४॥ जिच्या दर्शनान नित्यतृप्ती । जिच्या सहवासान आनंदभुक्ती । जिका लागून भवभंयविनिर्मुक्ती । शेणली ती साईमुर्ती ॥६॥ जिच्यांत नासता भवभंयभिरांत । जिच्यांत जागृत न्यायनीत । जिच्यांत मनाक धिटाय संकश्टांत । शेणली ती साईमुर्ती ॥७॥ ध्यानांत स्थापून निजमुर्ती । साई गेले निजधामाप्रती । नीज अवताराची करून समाप्ती । हे योगस्थितींत अतर्क्य ॥८॥ पूर्ण जातकूच अवतारकृती । हरपली ती पार्थीव आकृती । तरी हो ग्रंथ ही वाङ्‌मयमुर्ती । दितली स्मृती पावला पावलार ॥९॥ ते भायर हांच्यो कथा आयकतां । मनाक जी मेळटा एकाग्रता । तशे तरेचे शांतीची अपुर्वता । कितली अवर्णीयताय वर्णुची ॥१०॥ तुमी श्रोते सगले सुज्ञ । हांव तर तुमचे मुखार अल्पज्ञ । तरीय होय साईंचो साहित्य यज्ञ । आदरात उपकारबुद्‌दीन ॥११॥ कल्याणप्रद हो साहित्य यज्ञ । फुडें करून म्हजे सारको [1]अज्ञ । पूर्ण करता निजकार्याचो यज्ञ । श्रोते सर्वज्ञ जाणटात ॥१२॥

१. अज्ञानी.

करून एकाग्र मन । नमस्कारून श्रीसाईचरण । महामंगल परम पावन । करता जो कथा ह्यो श्रवण ॥१३॥ जो भक्त भक्तीयुक्त । सुवार्थ सादोवपाक [१]उद्यत । करून आपलें एकाग्रचित्त । घेतलो उपभोग कथामृताचो ॥१४॥ साई पूर्ण करतले तांचे अर्थ । पूर्ण करतले सुवार्थ परमार्थ । सेवा केन्नाच वचना फुकट । करतलो अखेरेक तो धादोशी ॥१५॥ चवेचाळीस अध्याय पोथयेंत । साईनिर्वाण सांगलें निमण्यांत । तरीय ही पोथी आसा वाडत । कळना कसलो हो चमत्कार ॥१६॥ फाटल्या अध्यायांत साईनिर्वाण । योग्य रितीन जालें पूर्ण । तरीय हे साईलीलेची [२]कोळीण । थांबना खीणभर पसून ॥१७॥ पळोवंक गेल्यार ना विस्मीत । निर्वाण तें कुडीक फकत । साई हो जल्म मरण [३]अतीत । अदृश्यांत रावता आदले प्रमाण ॥१८॥ देह गेलो आकार गेलो । अदृश्यांत जसो तसोच उरलो । देहनिर्वाणा फाटलो [४]हेत सगलो । आसा खबर हें सगल्यांक ॥१९॥ सांगपाक गेल्यार त्योय अपार । पूण जावचो न्हय ग्रंथविस्तार । म्हणून तातूंतलो घेवया सार । करुया सादर त्यो श्रोत्यांक ॥२०॥ धन्य आमचें भाग्य फळळें । ज्या काळांत श्रीसाई अवतरले । त्याच काळांत आमकां लाभले । सहज सोंपेपणीं सांगाताक ॥२१॥ अशें आसुनूय चित्तवृत्ती । जरी मेळना संवसार निवृत्ती । जरी जडना भगवंता कडेन प्रिती । कसली ती दुर्गती हाचे परस ॥२२॥ सगल्या इंद्रियांनी साईंची भक्ती । तीच ती खरी भजनस्थिती । ना तरी दोळ्यांनी पळयतना मुर्ती । खिळी दांतांक वाचेच्या ॥२३॥ कान आयकतना साईकिर्तन । जीब म्होंवाळ आम्ररसांत तल्लीन । करतना स्पर्श साईचरण । [५]मृदूली वर्जन खपना ॥२४॥ साईं कडल्यान खीणूय [६]विभक्त । कसो जायत तो साईभक्त । ताका कसो म्हणचो चरण आसक्त । नकळों जावपाक संवसारांत विरक्त ॥२५॥ फकत एक घरकार सोडून । येत जर तिच्या मार्गांत कोण । मांव देर हांकां भाव मानून । जाता सादर वंदनाक ॥२६॥ पतिव्रतेचें ठाम [७]अंतर । सोडिना केन्नाच आपलें घर । घरकाराचोच

१. तत्पर. २. जाळें विणपी. ३. जाका जल्म मरण ना असो. ४. लिला. ५. वाटकुळें उशें. ६. कडेक. ७. काळीज.

मोग अपार । आदार तिका तो जीणभराचो ॥२७॥ पतिव्रता साध्वी सती । हेरांक मानून आपलो पती । ताचें दर्शन घेवपाचें ती । हाडिना मनांत केन्नाच ॥२८॥ तिका फकत आपलो घरकार । ताची तुळा करपाक शकनात हेर । अनन्य मोग ताचेच खातीर । शिश्यूय तशेच गुरू कडेन ॥२९॥ पतिव्रतेच्या घरकार प्रेमा । गुरूप्रेमाची दितात उपमा । मात गुरूप्रेमाक ना शिमा । जाणटा तो महिमा खरो शिश्य ॥३०॥ मागीर ना जाचे कडेन संवसाराक [१]साह्यता । तीं कशी आदाराक येतली परमार्था । आसूं वेय, जांवय वा [२]वनिता । धरचो न्हय भरवंसो कोणाचो ॥३१॥ आवयबापूय करतले [३]ममता । सत्तेचो पूत वळखतलो वित्ता ॥ कुकमा खातीर रडटली [२]कांता । कोणूच ना परमार्थांत आदाराक ॥३२॥ तरी आतां उरलें कोण । जाचे कडेन परमार्थ संपादन । करपाक गेल्यार विचारान निदान । उरता अखेरेक आपलो आपुणूच ॥३३॥ करून नित्य अनित्य विवेक । त्यागून फलभोग ऐहिकामुश्मीक । साध्य करून शम [४]दम असले षट्क । धन्य तो मोक्ष एक साधक ॥३४॥ ताणें सोडून दुसऱ्याची आस । दवरचो खडेगांठ आत्मविस्वास । मारची आपली आपूण [५]कास । सादतलो परमार्थ ताकाच ॥३५॥ ब्रह्म नित्य जग अनित्य । गुरूच एक ब्रह्म सत्य । अनित्य त्यागता गुरू एक चिंत्य । भावना सातत्य हें साधन ॥३६॥ अनित्य त्यागान वैराग्य जनन । सद्गुरू ब्रह्मचैतन्यघन । उपजता आदितत्वांत भगवंतपण । अभेद-भजन नांव ताका ॥३७॥ भंयान वा प्रेमान जाण । जाका जाचें नित्य ध्यान । ध्यान करपी जाता ध्येयूच आपूण । कंस रावण किटकांत ॥३८॥ चिंतनान जावचें अनन्यपण । ध्याना सारकें ना साधन । करता जो अभ्यास आपलो आपूण । ताका नीज उद्धारण रोखडेंच ॥३९॥ थंय कसलें जल्म-मरण । जिवाभावाक पूर्ण विस्मरण । प्रपंचाचें अस्तता भान । मेळटा सूख आत्म अनुसंधान ॥४०॥ म्हणून निजगुरू नाम आवर्तन । व्हड खोसयेचो जल्म तातूंतल्यान । आदितत्वांत भगवंताचें

१. आदार. २. घरकान्न. ३. माया. ४. वेदांती लोकांचीं कर्तव्यां. ५. कासाटो खोंवचो.

दर्शन । म्हानपण नामाचें कसलें आनीक ॥४१॥ अशी जाच्या नामाची महती । ताका म्हजी सद्भावान [१]प्रणती । कायेन वाचेन मनान ताचे विशीं । येतां हांव शरण अनन्यगती ॥४२॥ ह्या अर्थाची [२]द्योतक कथा । सांगतां श्रोत्यां खातीर आतां । तरी ती आयकात [३]निजहितार्था । चित्त एकाग्र करून ॥४३॥ सर्गेस्त काका दीक्षित । साईसमर्थ आज्ञांकीत । नित्यनेमान वाचताले भागवत । आसा तें खबर सगल्यांक ॥४४॥ एकदां काका दीक्षितान । काका महाजनी हांगेर वचून । पडवेचेर जेवण करून । वाचली पोथी नेमान ॥४५॥ एकादशाचो अद्वितीय । असो तो सरस आनी द्वितीय । आयकतकूच अनुक्रमान अध्याय । धादोसलें काळीज श्रोत्यांचें ॥४६॥ माधवराव भक्त बाबांचे । काका महाजनी वांगडा तांचे । आयकुपाक बसले वाचन भागवताचें । करून चित्त एकाग्र ॥४७॥ कथाय भाग्यान बरीच गोड । पूर्ण करतली आयकुप्यांचे कोड । वाडटली भगवद्भक्तीची आवड । आयली अशीच ती यथार्थ ॥४८॥ [४]ऋषभ कुळाचे [५]णव दीपक । कवी हरी अंतरिक्ष आदींक । आयलें तांचेंच गोड कथानक । बोधप्रद खोसदिणें ॥४९॥ णवूय ते भगवत्स्वरूप । काळजांत क्षमा शांती अमूप । सांगतकूच भागवतधर्म प्रताप । जनक राजा निश्कंप तटस्थ ॥५०॥ कितलें तें आत्यंतीक प्रेम । कितली हरीची भक्ती परम । कशी ही हरिमाया सुगम । निःश्रेयस उत्तम गुरूचरण ॥५१॥ कर्म अकर्म आनी विकर्म । ह्या सगल्यांचें एकूच वर्म । गुरू हेंच रूप–परमात्म । भागवतधर्म गुरूभक्ती ॥५२॥ हरिचरित्र अवतार गूण । द्रुमिलनाथान केलें निरूपण । पुरूश अवताराची दाखोवन खूण । सांगलो नारायण रुपांत ॥५३॥ फुडें अभक्तगती विन्यास । [६]विदेहाक सांगता नाथ चमस । वेद योग्य कर्माची [७]कास । सोडल्यार जातलो नाश सर्वस्वीं ॥५४॥ सगल्यांच्या काळजांत हरीचो [८]वास । म्हणून करचो न्हय कोणाचो

१. नमस्कार. २. दाखोवपी. ३. हिता खातीर. ४. बैल. ५. कवी, हरी, अंतरिक्ष, प्रबुद्ध, पिप्पलायन, आविर्होत्र, द्रुमिल, चमस, करभाजन.
६. जाचो देह अभिमान सुटला असो. ७. सांगात. ८. राबितो.

दुस्वास । दरेका देहांत पळोवचो [1]परेश । मेकळी ना सुवात ताचे वीण ॥५५॥ अखेरेक णववे [2]करभाजन । कृत त्रेत आदी युगींचें पुजन । कसल्या कसल्या मुर्तींचें ध्यान । करून निर्वचन जालें ॥५६॥ कलियुगांत एकूच साधन । हरी गुरूचरण स्मरण । तातूंतल्यानूच संवसार भंयहरण । हें एक निजशरण शरणागताक ॥५७॥ अशी पोथी जातकूच पूर्ण । प्रस्न विचारलो काकासाहेबान । नवनाथकृती ही कित्याक म्हणून । वृत्ती तांची अतर्क्य ॥५८॥ खोसयेन सांगलें माधवरावांक । कितली रे ही भक्ती कडक । खंयची शक्ती आमकां मुखांक । जल्माजल्मांत हें ना घडपाचें ॥५९॥ खंय हे नाथ महाप्रतापी । खंय आमी हांगाचे पापी । आसा व्हय ही भक्ती सोंपी । सच्चिदरुपी धन्य ते ॥६०॥ आमकां ही भक्ती घडत काय । कसो जातलो तरणोपाय । जाले निराश गळसणले पांय । जालो फुकट हो जल्म आमचो ॥६१॥ काकासाहेब भक्त प्रेमळ । आसची जिवाक कसलीय हळहळ । सुस्थीरवृत्ती जावची कित्याक चंचल । जाले काचाबूल माधवराव ॥६२॥ शामा नांवान माधवराव । जांचो काकां कडेन सद्भाव । तांकां काकांचो हो सभाव । दैन्याचो प्रभाव आवडलोना ॥६३॥ म्हणलें ''बाबां असलें लेणें । भाग्यान मेळळें तरीय ताणें । तोंड करचें काकुळटेचें । मानचें व्यर्थ जिणें ताचें ॥६४॥ साईचरणांचेर श्रद्धा अढळ । तरीय कित्याक ही मनाची तळमळ । नाथांची भक्ती आसली जरी प्रबळ । ना व्हय प्रेमळ आमचीय ॥६५॥ एकनाथी [3]व्याख्ये सयत । इकरावो अध्याय भागवत । वाच्चें भावार्थ रामायण नित्य । आज्ञा तुमकां ही निश्चीत ॥६६॥ तशेंच हरीगुरू नामस्मरण । ही बाबांची आज्ञा प्रमाण । हातुंतूच आमचें संवसारभंय तारण । हुसक्याचें कारण कसलें तुमकां'' ॥६७॥ पूण त्या नवयोग्यांचें चरीत । तांचें तें [4]असिधाराव्रत । करपाक आपणाच्यान कशें जमत । हुसको सतत हो काकांचो ॥६८॥ लागली जिवाक व्हड [5]चुटपूट । नवयोग्यांची भक्तीच श्रेश्ठ । कितें केल्यार जातली प्रगट । तरीच देव खरो लागीं

१. परमेश्वर. २. णववो दीपक. ३. स्पश्टीकरण. ४. मनाचेर नियंत्रण दवरपाचें भोव कठीण अशें व्रत. ५. चिटमिटे.

मागीर ॥६९॥ आसूं, अशी लागली हुरहूर । न्हिदतां उठ्ठां होच विचार । दुसऱ्या दिसा घडलो चमत्कार । आयकुचो सविस्तर तो श्रोत्यांनी ॥७०॥ अणभवाचो पळयात नवलाव । फांतोडपारारूच आनंदराव । 'पाखाडे' हें जांचें आडनांव । आयले सोदपाक माधवरावांक ॥७१॥ तेय आयले फांतोडेर । भागवत वाचपाच्या वेळार । बसले माधवरावां मुखार । सांगीत अपूर्वताय सपनाची ॥७२॥ हे वटेन चलतालें पोथीवाचन । ते वटेन फुतफुत्ताले दोगूय जाण । तातूंतल्यान श्रोत्यांचें ध्यान । लागनासलें आयकुपांत कशेंच ॥७३॥ आनंदराव चंचलवृत्तीन । सांगताले माधवरावांक सपन । तांच्या त्या उलोवपाक लागून । उरलें वाचन खीणभर ॥७४॥ काकासाहेबांनी तांकां विचारलें । अशें कसलें अजाप घडलें । तुमी दोगूच कितेंय तरी उलयले । सांगात मूं तें आमकांय ॥७५॥ तेन्ना उलयले माधवराव । कालूच आमी घेतिल्लो दुबाव । आयलो रोखड्यारोखडो हो अणभव । तारक भक्ती लक्षण ॥७६॥ आयकात पाखाड्यांचें सपन । दिलें बाबांनी कशें दर्शन । जातलें तुमच्या दुबावाचें समाधान । गुरूचरण वंदन, भक्ती पुरो ॥७७॥ मागीर तें सपन आयकुपाची । खर उमळशीक जाली सगल्यांची । खास करून काकासाहेबांची । दुबावूय तांकांच सुरवातीक ॥७८॥ पळोवन सगल्यांचो भाव । सपन सांगपाक लागले आनंदराव । मनांत दवरून सद्भाव । दिसलो नवलाव श्रोत्यांकूय ॥७९॥ एका महासागरांत । उबो हांव भेंडभर उदकांत । आयले थंय अचकीत । नदरे मुखार म्हजे श्रीसाई ॥८०॥ रत्नांनी भरिल्लें शींवासन । ताचेर साई विराजमान । उदका भितर तांचे चरण । अशें तें ध्यान पळयलें ॥८१॥ पळोवन अशें मनोहर ध्यान । जालें व्हड समाधान । तें सपन हाचें कोणाक भान । मन सूखसंपन्न दर्शनान ॥८२॥ कितलो त्या योगाचो नवलाव । थंय उबे माधवराव । पांयां पडात हो आनंदराव । सांगलें म्हाका व्हड आदरान ॥८३॥ तेन्ना हांवें म्हणलें तांकां । इत्सा म्हजीय तीच आसा । पूण पांय तर

उदकांत आसा । कशे येतले म्हज्या हातांत ॥८४॥ पांय आसतना उदकांत भितर । माथें कशें दवरूं तांचेर । आतां करचें कितें हो विचार । लागलो सतावंक मनाक म्हज्या ॥८५॥ अशें आयकून माधवरावान । म्हणलें तेन्ना बाबांक पळोवन । [१]देवा काड रे वयर चरण । आसात जे बुडिल्ले उदकांत ॥८६॥ अशें सांगतकूच तेन्नाच । बाबांनी पांय काडले रोखडेच । आनंदरावांनी धरून सोमतेंच । केलें तांकां अभिवंदन ॥८७॥ अशे धरतकूच दृढ चरण । बाबांनी दिलें आशिर्वचन । ''जातलें रे तुजें कल्याण । गरज ना भियेवपाची कसलीच'' ॥८८॥ आनीक बाबांनी म्हणलें आयक । ''रेशमी देगेचें धोतर एक । व्हरून दी म्हज्या शाम्याक । सूखदायक तुका जातलें'' ॥८९॥ तरी ती आज्ञा पुज्य मानून । आयलां रेशमाचें धोतर घेवन । काकासाहेब तुमच्या हातांतल्यान । दियात तुमी तें माधवरावांक ॥९०॥ मान्य करात हें मागणें इतलें । माधवराव तें न्हेसतले । तुमी सांगल्यार ते आयकतले । उपकार व्हड जातले म्हजेर ॥९१॥ आनंदरावाची ही [२]मात । माधवराव स्वता सांगीत । काकासाहेब जेन्ना तें दीत । घेतलेंना तांणी तें वस्त्र ॥९२॥ तांच्या मतान तें सपन । आमकां पटूंक जाय खूण । योग्य दृश्टांत जाले वीण । वस्त्र तें आमी घेवचें न्हय ॥९३॥ काकासाहेब तेन्ना म्हणीत । आतां बाबांची पळोवया प्रचीत । घेवप हें उचीत वा [३]अनुचीत । सुट्टलें तें कुवाडें चिटयांतल्यान ॥९४॥ दितले बाबा चीट जशी । मानुया तांची आज्ञा तशी । चिटी तांच्या [४]पांयांशीं । उडयल्यो कृतसंकल्पान ॥९५॥ काकासाहेबांचो भार । आसलो पुरायेन साईंचेर । पयलीं घेवचो तांचो विचार । मागीर फुडलो वेव्हार ॥९६॥ हें जाल्लें बाबांचे [५]हयातीत । तोच क्रम तांचे उपरांत । चिटयो उडोवन आज्ञा घेत । तेच तरेन ते वागत खात्रेन ॥९७॥ कार्य व्हड आसूं वा ल्हान । आज्ञा घेतले बगर चीट उडोवन । कितेंच करिनासले गेलो

१. माधवराव बाबांक 'देवा' म्हणुनूच उलो मारताले. २. खबर. ३. अयोग्य. ४. कडेन. ५. जितेपणीं.

जरी प्राण । मान्यताये प्रमाण पुरायेन ॥९८॥ देहूच जंय ना [1]आपलो । एकदां बाबांच्या पांयांचेर ओंपलो । मागीर ताचे हालचालीचेर कसलो । अधिकार आमचो ॥९९॥ पळयात हे एके भावनेचेर । लाखांनी रुपयांचे जोडीचेर । खोंट मारली तरी हो निर्धार । दवरलो दृढ मरणा मेरेन ॥१००॥ ''फळाक येतलें तुजें प्रामाणीकपण । धाडटलों रे हांव तुजे खातीर विमान । व्हरतलों तातूंत बसोवन । राव तूं हुसक्या मेकळो'' ॥१०१॥ बाबांचो हो उतरांचो प्रसाद । अक्षरान अक्षर आयलो सत्यांत । साईलीला वाचपी सगल्यांक । खबर निर्गम स्थिती काकांची ॥१०२॥ जातकूच ते स्थितीचें स्मरण । आनीक तें कसलें विमान प्रयाण । कितलें तें आनंदाचें मरण । गुरूनाम आवर्तना सयत ॥१०३॥ अशे दीक्षित करारी आपूण । चित्तांत सदांच साईचरण । इश्टमित्रांकूय दिवन शिकवण । जाले विलीन गुरूचरणांचेर ॥१०४॥ आतां आदली आख्यान स्थिती । दोगांकूय मानवली चिटींची युक्ती । आसली दोगांयची काकांचेर प्रिती । बरयल्यो चिटी रोखड्योच ॥१०५॥ एके चिटयेंत ''घेवचें धोतर'' । दुसरेंत ''दिवचो न्हयकार'' । अशें बरोवन साई चरणांचेर । दवरल्यो फोट्या सकयल ॥१०६॥ त्रयस्थ एका भुरग्याक । तातूंतली चीट उखलपाक । लायतकूच धोतर घेवपाक । जाली आज्ञा माधवरावांक ॥१०७॥ जशें सपन तशीच चीट । खोस जाली सगल्यांच्या मनांत । मागीर तें धोतर व्हंटयेंत । घालें आदरान शामाचे ॥१०८॥ तांचें सपन हांची चीट । दोगांयची जातकूच भेट । उपाट खोशयेन भरलें पोट । सूख समाधान दोगांकूय ॥१०९॥ माधवराव मनांत खूश । आनंदरावांकूय धादोस । जालो साईभक्ती–[2]परिपोष । दुबाव पयस काकांचो ॥११०॥ आसूं, हे सगले कथेचें सार । जाचो ताणें करचो विचार । दवरतकूच गुरूचरणांचेर शीर । आयकुचीं उतरां गुरूमुखांतलीं ॥१११॥ आमचे परस आमची स्थिती ।

१. आमचो. 2. पुश्टी.

आमची भुमिका वा चित्तवृत्ती । गुरू जाणटा [1]नखशिखांती । उद्धारगतीय तोच एक ॥११२॥ जशें दुयेंस तशें [2]निदान । तशेंच वखद वा [3]अनुपान । सद्‌गुरू शिश्या खातीर करता येवजण । भवरोगनिवारण कार्या खातीर ॥११३॥ स्वता तो जी करता येवजण । करचें न्हय आमी तिचें अनुकरण । तुमचे खातीर गुरूमुखांतल्यान । येतलीं तीं उतरां मानचीं ॥११४॥ त्याच उतरांचेर दवरचें मन । तांचेंच सदांच करचें चिंतन । तेंच तुमच्या उद्धाराक कारण । दवरात हें स्मरण निरंतर ॥११५॥ गुरू सांगता तें पोथीपुराण । तें ताचें वचन, स्पश्टीकरण । मुख्य उपदेशाचेर दवरात ध्यान । तें वेदज्ञान आमचें ॥११६॥ खंयच्याय संताचें वचन । ताचो करचो न्हय अपमान । आपली माय आपलें [4]जतन । करतली तशी हेर कोण करीत ॥११७॥ खरो मायेचो [5]जिव्हाळो । भुरग्यां विशीं तिचो कळवळो । भुरगो जाणटा तो सूखसुवाळो । घेतलो तो लळो ती करता पूर्ण ॥११८॥ संत सृश्टींत अगणीत । ''आपलो बापूय तोच आपलो आसत'' । साईमुखांतलीं हीं उतरां आसात । कोरांतात ते काळजाचेर ॥११९॥ म्हणून साईमुखांतलें वचन । ताचेरूच दवरात ध्यान । अखेरेक तोच कृपानिधान । तापत्रय घालयतलो पुराय ॥१२०॥ तोच जाणटा ताची कळा । आमी पळोवचें कवतूक दोळां । कितल्यो अदभूत ताच्यो लिला । घडत वतात त्यो आपसूक ॥१२१॥ दुसरो कोणूय म्हणटा म्हणून । ताचें सगलें घेवचें आयकून । मोडपाक दिवचें न्हय आपलें ध्यान । विसरचें न्हय वचन आपल्या गुरूचें ॥१२२॥ हातुंतूच आसा परम कल्याण । हातुंतूच आसा संवसारभंय तरण । हातुंतूच सगलें पोथी पुराण । जप तप अनुश्ठान तें हेंच ॥१२३॥ सारांश प्रेम करात गुरूचेर । अनन्य भावान नमस्कार । काळोख खंयचो सूर्या मुखार । नासता ताका भवसागर ॥१२४॥ आसूं दी खंयूय धरतरेर । पयस वा कितलेय लागसार । सातां समुद्रांच्याय पार ।

१. पुरायेन. २. परिक्षा. ३. टॉनीक. ४. सांबाळ. ५. आपलेपण.

मोग अपार भक्तां विशीं ॥१२५॥ आसूं, अशें हें बरयतां बरयतां । याद जाली एक कथा । एकाचें पळोवन दुसरो करता । तेन्ना हाल कशे जातात जिवाचे ॥१२६॥ एकदां बाबा मशिदींत । आसतना म्हाळसापती सांगातांत । आदले फळयेचे खाटीचो अचकीत । उगडास कसो तरी जालो तांकां ॥१२७॥ रुंदाय फकत सवाय वेंत । दोनांय तोंकांक फाळयो बांदीत । मशिदीच्या आड्याक लोंबकळायत । बांदीत तिचो ते झोंपाळो ॥१२८॥ न्हिदचें न्हय काळखांत । म्हणून उशाचे वयले वटेंत । दवरून रातच्यो पणट्यो पेटत । बाबा न्हिदताले ते फळयेचेर ॥१२९॥ हे फळयेचें पुराय वृत्त । आदल्या एका [1]अध्यायांत । सांगलां, आतां आयकात । म्हत्व तिचें हांगा तुमी ॥१३०॥ एकदां हे फळयेचें व्हडपण । बाबा सांगताले मनोभावान । काका दीक्षितांच्या मनांतल्यान । आयले विचार ते आयकात ॥१३१॥ म्हणलें तांणी बाबांक । आवडटाच जर फळयेचेर न्हिदपाक । जाल्यार ती हुमकळायतां दोरयेक । मागीर न्हिदात वेवस्थीत ॥१३२॥ बाबांनी तेन्ना ताका म्हणलें । ''म्हाळसापतीक घालून सकयल उशें । तुवेंच वयर न्हिदल्यार कशें । बरो हांव आसां तो सकयल'' ॥१३३॥ ताचेर काका भोव प्रेमान । म्हणटा आनीक फळी घालून । एकेचेर न्हिदचें म्हाळसापतीन । तुमी न्हिदचें दुसरेचेर ॥१३४॥ ताचेरूय पळयात बाबांचें उत्तर । तो कित्याक न्हिदतलो फळयेचेर । जाच्या आंगांत गूण–[2]प्रकार । तोच न्हिदतलो फळयेचेर ॥१३५॥ सोंपें न्हय न्हिदप फळयेचेर । कोण न्हिदत तिचेर म्हजे बगर । खर न्हिदांतूय करीत जागर । ताकाच झेपता हें न्हिदप ॥१३६॥ हांव जेन्ना वतां न्हिदपाक । [3]जागो दवरतां म्हाळसापतीक । म्हज्या हड्ड्यार हात एक । दवरून बसपाक सांगतां कुशीक ॥१३७॥ तेंय काम जमना हाका । बशिल्ले कडेन लकण्यो मारता । ही फळी उपकारना ताका । फळी हें हांतरूण म्हजेंच ॥१३८॥ ''नामस्मरण

१. अध्याय 10 वो. २. समुदाय. ३. जागृत.

चलता काळजांत । पळय थंय दवरून हात । न्हिदेंत हांव म्हाका करतां जागृत'' । असो अनुज्ञापीत तो आसतना ॥१३९॥ ताकाच न्हीद लागतकूच खर । हात हो ताचो जसो फातर । 'भगत' म्हणटकूच उगडून दोळे सत्वर । करता सगली तो गडबड ॥१४०॥ बसपाक जमना जाका जमनीर । आसन ना जाचें थीर । जो मनीस न्हिदेचो चाकर । न्हिदतलो कसो तो उंचायेर ॥१४१॥ म्हणून ''आपलें तें आपले कडेन । दुसऱ्याचें दुसऱ्या कडेन'' । हें बाबा वेळावेळार नेमान । सांगताले व्हड भक्तप्रेमान ॥१४२॥ अगाध साईनाथांची करणी । म्हणुनूच हेमाड लागलो चरणीं । तांणीय कृपा आशिर्वचनीं । दवरलो निजस्मरणीं ताका अखंड ॥१४३॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान । जय अणकारीत श्रीसाईसच्चरितांतल्यान । श्रीगुरूचरणमहिमा नांवाचो हो पंचेचाळिसावो अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्‌गुरूसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

❍ ❍ ❍